

Zagreb, 31. ožujka 2020.

**REAKCIJA ORGANIZACIJA CIVILNOG DRUŠTVA NA  
PRIJEDLOG DOPUNA ZAKONA O ELEKTRONIČKIM KOMUNIKACIJAMA**

**Praćenje svakog mobitela u zemlji nije mjera zaštite od koronavirusa nego nepotrebno  
kršenje ljudskih prava!**

Svi se svakodnevno odričemo za život važnih aktivnosti, pokazujući **strpljenje, odgovornost i povjerenje** prema nadležnim institucijama. No to **povjerenje dano našim političarima/kama bit će narušeno** ako mjere koje se donose ne budu pažljivo usmjerene na suzbijanje zaraze i njenih posljedica, već ih vlast krene zloupotrebljavati neograničenim praćenjem mobitela svake osobe u Hrvatskoj.

Vlada RH i ostale nadležne institucije posljednjih su tjedana **pokazale spremnost i sposobnost da na odgovoran i primjerен način zaštite zdravlje i živote ljudi** u Hrvatskoj od epidemije korona virusa, a uvedene su i mjere kojima su ustavna i ljudska prava, poput slobode kretanja, prava na rad i javnog okupljanja, već u značajnoj mjeri ograničena.

Nažalost, neki od postupaka Vlade, uključujući i nedavni neuspješan prijedlog premijera Plenkovića da Sabor predla svoje ovlasti Vladi te najave izmjena radnog zakonodavstva kojima bi se smanjila prava radnika ostavljaju mjesto za sumnju u namjere koje stoje iza vladinih mjera i mogli bi **dovesti u pitanje sve ono što je do sada učinjeno dobro**.

Zadnji zabrinjavajući potez je **Vladin prijedlog izmjena Zakona o elektroničkim komunikacijama**, koji predviđa **mogućnost praćenja lokacije svakog mobitela u Hrvatskoj**, čime mjera nadilazi svrhu zaštite javnog zdravlja. Uz to, mjera je neučinkovita jer ju je jednostavno izigrati ostavljanjem mobitela kod kuće. Također, ne postoje nikakve odredbe o duljini trajanja mjere praćenja niti je propisan način postupanja s prikupljenim podacima, odnosno njihovo čuvanje i uništavanje, kao ni nadzor nad prikupljanjem podataka. Nitko ne spori potrebu učinkovite borbe protiv zaraze COVID-19, međutim **predviđene mjere nisu učinkovite niti su primjerene te otvaraju mogućnost zlouporabe za neovlašteno prikupljanje, obradu i dijeljenje privatnih podataka građana**.

Nadalje, **očito je da smo u izvanrednom stanju zbog pandemije virusa** i da predložene mjere ograničavaju ustavna prava. U takvim slučajevima Ustav u članku 17. propisuje da se **privremena ograničenja ustavnih prava moraju donijeti dvotrećinskom većinom**, a ne običnom kako to želi učiniti vladajuća koalicija. U ovakvim izvanrednim situacijama, kada je smanjen prostor i vrijeme za široku demokratsku raspravu, potrebno je da se **privremena ograničenja ljudskih prava donose širokim konsenzusom saborskih zastupnika**. Kada bi se ovakva i slična ograničenja ljudskih prava uvela u skladu s Vladinim prijedlogom, to bi otvorilo mogućnost njihovog trajanja i poslije ove velike prirodne nepogode. Nedopustivo je da se ova izvanredna situacija koristi za povećanje ovlasti izvršne vlasti i kao opravdanje za uvođenje pretjeranih i nepotrebnih mjera nadzora građana kao redovnih mjera i kada izvanrednog stanja više ne bude.

Način na koji će se ograničiti širenje zaraze i njenih posljedica nije nevažan - zadaća Vlade, Sabora i ostalih nadležnih institucija nije samo spriječiti širenje zaraze nego spriječiti širenje zaraze na način koji iza sebe neće ostaviti spaljenu zemlju, oslabljenu demokraciju i ljudi lišene prava koja im pripadaju.

Iz ove krize mogu izvući samo **odgovornost, solidarnost i povjerenje, koje bi moglo biti uistinu narušeno** ako mjere koje se donose ne budu pažljivo usmjerene na suzbijanje zaraze i njenih posljedica, već ih vlast krene zloupotrebljavati. **Želimo odgovornu vlast, solidarno društvo i da se odnosi svih ljudi i institucija u Hrvatskoj temelje na povjerenju.**

**Reakciju potpisuju sljedeće organizacije:**

Baza za radničku inicijativu i demokratizaciju - BRID  
Brodsko ekološko društvo - BED  
CESI - Centar za edukaciju, savjetovanje i istraživanje  
Centar za građanske inicijative Poreč  
Centar za mir, nenasilje i ljudska prava Osijek  
Centar za mirovne studije  
Centar za zdravo odrastanje  
CROSOL - Platforma za međunarodnu građansku solidarnost Hrvatske  
Documenta – Centar za suočavanje s prošlošću  
Dugine obitelji  
Eko-Zadar  
Forum za slobodu odgoja  
Gong  
Hrvatsko društvo za zaštitu ptica i prirode  
Informativno pravni centar  
Inicijativa mladih za ljudska prava - Hrvatska  
Institut za političku ekologiju  
Iskorak  
Kolektiv "Hrana, a ne oružje"  
Kuća ljudskih prava Zagreb  
Lezbijska organizacija Rijeka "LORI"  
Mreža mladih Hrvatske  
Politiscope  
Pravo na grad  
Projekt građanskih prava Sisak  
Rehabilitacijski centar za stres i traumu  
Slagalica - Zaklada za razvoj lokalne zajednice  
SOLIDARNA – Zaklada za ljudska aprava i solidarnost  
S.O.S. – savjetovanje, osnaživanje, suradnja Virovitica  
Udruga Biom  
Udruga Cenzura Plus  
Udruga za nezavisnu medijsku kulturu  
Udruga za podršku žrtvama i svjedocima  
Udruga za prirodu, okoliš i održivi razvoj "Sunce"  
Udruga za razvoj civilnog društva "Bonsai"  
Udruga za unapređenje kvalitete življenja "LET"  
Zagreb Pride  
Zelena akcija  
Zelena Istra  
Zelena mreža aktivističkih grupa - ZMAG  
Zeleni Osijek  
Ženska mreža Hrvatske  
Ženska soba - Centar za seksualna prava  
Ženska udruga "IZVOR"

**Za izjave za medije dostupni su:**

**Sara Lalić**, Centar za mirovne studije: 091 277 9911, [sara.lalic@cms.hr](mailto:sara.lalic@cms.hr)

**Enes Ćerimagić**, Zelena akcija: 099 314 9625, [enes@zelena-akcija.hr](mailto:enes@zelena-akcija.hr)

**Ivan Novosel**, Kuća ljudskih prava Zagreb: 099 250 2250, [ivan.novosel@kucaljudskihprava.hr](mailto:ivan.novosel@kucaljudskihprava.hr)